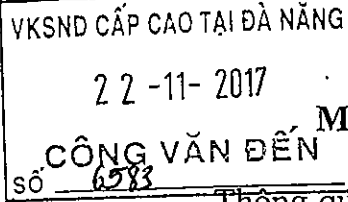

Số: 53 /TB-VC1- HC

Hà Nội, ngày 13 tháng 11 năm 2017

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Một số vi phạm trong thụ lý, giải quyết vụ án Hành chính.

Thông qua kiểm sát xét xử phúc thẩm vụ án Hành chính, sau khi nghiên cứu hồ sơ vụ án hành chính “V/v Khởi kiện Quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai” của Tòa án nhân dân tỉnh Hải Dương, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy quá trình giải quyết vụ án cấp sơ thẩm có nhiều vi phạm. Xin nêu ra để rút kinh nghiệm:

I. Nội dung vụ án

Ngày 11/10/2012, UBND thành phố Hải Dương ra Quyết định số 2132/QĐ-UBND giải quyết đơn của bà Nguyễn Thị Bí đề nghị giải quyết tranh chấp đất đai giữa bà Nguyễn Thị Bí và bà Nguyễn Thị Bình con gái bà Bí liên quan đến thửa đất số 2 tờ bản đồ số 47 có diện tích 983,7m². Tại Quyết định số 2132/QĐ-UBND, UBND thành phố Hải Dương xác định, tổng diện tích đất gia đình bà Bí đang sử dụng là 1398,4m²; tổng diện tích được đo vẽ và đăng ký trên bản đồ 299 là 703m²; phân định thửa đất làm 06 phần (có sơ đồ thửa đất được chia làm 06 phần, đánh số từ hình 01 đến hình số 06 – BL 17) và quyết định công nhận quyền sử dụng đất cho bà Nguyễn Thị Bình diện tích 203m² tại hình số 4, công nhận quyền sử dụng đất cho bà Nguyễn Thị Bí 82m² đất ở hình số 02, và 708,2m² đất ở hình số 05.

Không đồng ý với quyết định giải quyết nêu trên, bà Bình, ông Phạm Hữu Tiệp (chồng bà Bình) gửi đơn khiếu nại đối với Quyết định số 2132/QĐ-UBND ngày 11/10/2012 của UBND thành phố Hải Dương đến Chủ tịch UBND tỉnh Hải Dương. Ngày 10/4/2014 của Chủ tịch UBND tỉnh Hải Dương ra Quyết định số 851/QĐ-UBND giải quyết đơn khiếu nại của ông Tiệp và bà Nguyễn Thị Bình (viết tắt Quyết định số 851/QĐ-UBND), quyết định: “*Công nhận khiếu nại của bà Bình, ông Tiệp đối với Quyết định số 2132/QĐ-UBND về kết luận công nhận quyền sử dụng 790,2m² đất thể hiện ở hình 02, 05 cho cá nhân bà Bí không đúng pháp luật là khiếu nại đúng*” và “*Không công nhận việc bà Bình, ông Tiệp cho rằng các ông, bà có quyền sử dụng riêng diện tích 790,2m² đất thể hiện ở hình 02, 05 do diện tích 82m² ở hình 08 nằm trong khối tài sản chung chưa chia thừa kế của bà Bình, bà Bí và các đồng thừa kế của ông Nguyễn Vát Lục, diện tích 708,2m² ở hình số 5 có nguồn gốc là do gia đình bà Bình, bà Bí lấn chiếm đất công, nay thuộc quyền sử dụng của gia đình bà Bí, bà Bình*”.

Ngày 02/4/2015, bà Nguyễn Thị Bí khởi kiện vụ án hành chính, yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Hải Dương hủy phần nội dung “*diện tích đất 708,2m² đất ở hình số 5 có nguồn gốc do gia đình bà Bí, bà Bình lấn chiếm đất công, nay thuộc quyền sử dụng của hộ gia đình bà Bình, bà Bí*” trong quyết định nêu trên với lý do: gia đình bà sử dụng diện tích đất trong một khuôn viên do bố mẹ chồng để lại từ năm 1957, gia đình bà đã kê khai, đăng ký trong quá trình kiểm tra, đo vẽ lập bản đồ 299 gồm 04 thửa đất 287, 290, 291, 292. Năm 1995 chị Bình

(con gái bà Bí) đã tự ý đăng ký sử dụng 755m² nhưng không được sự đồng ý của bà Bí. Vì việc đăng ký không hợp pháp nên đến năm 2005 toàn bộ diện tích này được mang tên bà Bí (tổng diện tích 983,7m²). Trong quá trình sử dụng gia đình bà không có tranh chấp, lấn chiếm đất của chủ sử dụng đất nào khác, không bị cơ quan nào lập biên bản về việc lấn chiếm đất.

Bản án Hành chính sơ thẩm số 01/2016/HC-ST ngày 27/4/2016 của Tòa án nhân dân tỉnh Hải Dương quyết định xử: Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Nguyễn Thị Bí về việc yêu cầu hủy một phần Quyết định số 851/QĐ/UBND ngày 10/4/2014 của Chủ tịch UBND tỉnh Hải Dương về giải quyết khiếu nại về đất đai của ông Phạm Hữu Tiệp và bà Nguyễn Thị Bình về “diện tích 708,2m² đất ở hình số 5 có nguồn gốc do gia đình bà Bí, bà Bình lấn chiếm đất công, nay thuộc quyền sử dụng chung của hộ gia đình bà Bí, bà Bình”. Ngày 09/5/2016 bà Nguyễn Thị Bí kháng cáo, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm theo hướng chấp nhận yêu cầu của bà về việc hủy phần Quyết định số 851/QĐ-UBND ngày 10/4/2014 của Chủ tịch UBND tỉnh Hải Dương.

Bản án Hành chính phúc thẩm số 241/2017/HC-PT ngày 12 tháng 6 năm 2017 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội Quyết định: Chấp nhận đơn kháng cáo của bà Nguyễn Thị Bí, sửa Bản án Hành chính sơ thẩm số 01/2016/HC-ST ngày 27/4/2016 của Tòa án nhân dân tỉnh Hải Dương

Hủy phần Quyết định số 851/QĐ/UBND ngày 10/4/2014 của Chủ tịch UBND tỉnh Hải Dương về giải quyết khiếu nại về đất đai của ông Phạm Hữu Tiệp và bà Nguyễn Thị Bình về “diện tích 708,2m² đất ở hình số 5 có nguồn gốc do gia đình bà Bí, bà Bình lấn chiếm đất công, nay thuộc quyền sử dụng chung của hộ gia đình bà Bí, bà Bình”; Hủy phần Quyết định số 2132/QĐ-UBND ngày 11/10/2012 của Chủ tịch UBND thành phố Hải Dương về việc giải quyết khiếu nại về đất đai giữa bà Nguyễn Thị Bí và ông Phạm Hữu Tiệp, bà Nguyễn Thị Bình.

II. Vi phạm của cấp sơ thẩm, cần rút kinh nghiệm.

Về nguồn gốc đất: Theo bản đồ 299, sổ mục kê theo dõi của xã Thanh Bình nay là phường Tân Bình, thành phố Hải Dương xác định đất ông cha bà Bí để lại chỉ có 01 thửa đất số 287 diện tích 280m² các thửa khác không ghi tên chủ sử dụng, Tờ bản đồ số 18 và sổ mục kê năm 1995 ghi thửa số 168 có diện tích 231m² người sử dụng là bà Nguyễn Thị Bình, thửa số 270 diện tích 755m² người sử dụng Nguyễn Thị Bình. Tờ bản đồ số 47 năm 2006 ghi người sử dụng diện tích 983,7m² là bà Nguyễn Thị Bí.

Thanh tra sở Tài nguyên môi trường đã xác minh thì thửa số 270 theo bản đồ năm 1995 diện tích 755m². Đến năm 2006 thì thửa đất này có diện tích 983,7m² mang tên bà Bí trùng với thửa đất 755m² mang tên bà Bình. Thực trạng diện tích đất đang có tranh chấp giữa mẹ con bà Nguyễn Thị Bí và bà Nguyễn Thị Bình đã xây dựng các công trình 01 nhà mái bằng và 02 dãy nhà trọ do bà Bình xây dựng năm 1996, xây 01 dãy nhà trọ, 02 gian mái bằng năm 1999; năm 2006 xây 01 dãy nhà trọ và xây 01 móng nhà, 01 gian nhà mái bằng do bà Bí xây dựng năm 2001.

Bà Nguyễn Thị Bí cho rằng diện tích 708,2m² tại hình số 5 là đất riêng của bà không phải là của chung với vợ chồng bà Bình, không phải do lấn chiếm. Ngày 22.01.2008, bà Nguyễn Thị Bí có đơn xin xác nhận, với nội dung: Đề nghị UBND phường Thanh Bình xác

nhận diện tích đất để gửi đến Tòa án để giải quyết trả lại toàn bộ số đất mà bà Bình đang quản lý. Ngày 18.7.2011, bà Nguyễn Thị Bí có Đơn đề nghị giải quyết tranh chấp đất đai và cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, với nội dung cho rằng bà Bình thuê toàn bộ tài sản của bà Bí để nghị xác định diện tích đất đang tranh chấp thuộc quyền sử dụng của bà Bí và cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà Bí.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 136 Luật đất đai năm 2003: “*Tranh chấp đất đai đã được hoà giải tại Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn mà một bên hoặc các bên đương sự không nhất trí thì được giải quyết như sau:*

1. *Tranh chấp về quyền sử dụng đất mà đương sự có giấy chứng nhận quyền sử dụng đất hoặc có một trong các loại giấy tờ quy định tại các khoản 1, 2 và 5 Điều 50 của Luật này và tranh chấp về tài sản gắn liền với đất thì do Tòa án nhân dân giải quyết... ”.* Như vậy, trường hợp hòa giải không thành thì Ủy ban nhân dân hướng dẫn bà Nguyễn Thị Bí khởi kiện vụ án tranh chấp dân sự tại Tòa án nhân dân nhưng Ủy ban giải quyết là không đúng pháp luật.

Mặt khác, quá trình sử dụng đất của gia đình bà Bí, bà Bình, ông Tiệp có nhiều biến động về diện tích, về đăng ký tên người sử dụng khi thì bà Bí, khi thì bà Bình đăng ký tên trên bản đồ hoặc sổ theo dõi của địa phương, trong khi trên diện tích đất có tranh chấp đang tồn tại tài sản là nhà ở, nhà trọ do bà Bình và bà Bí cùng xây dựng. Khi giải quyết tranh chấp UBND tỉnh Hải Dương chưa làm rõ việc lấn chiếm đất công của bà Bình, bà Bí nhưng kết luận diện tích 708,2m² đất tại hình số 5 có nguồn gốc do hộ gia đình bà Bình bà Bí lấn chiếm đất công và thuộc thẩm quyền sử dụng chung của bà Bình, bà Bí là chưa có căn cứ vững chắc.

Vì vậy, phần Quyết định số 851/QĐ/UBND ngày 10/4/2014 của Chủ tịch UBND tỉnh Hải Dương về giải quyết khiếu nại về đất đai của ông Phạm Hữu Tiệp và bà Nguyễn Thị Bình về “diện tích 708,2m² đất ở hình số 5 có nguồn gốc do gia đình bà Bí, bà Bình lấn chiếm đất công, nay thuộc quyền sử dụng chung của hộ gia đình bà Bí, bà Bình” không có cơ sở. Tòa án cấp sơ thẩm bác yêu cầu khởi kiện của bà Nguyễn Thị Bí là không đúng.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để các VKSND tỉnh, thành phố trong khu vực nghiên cứu, rút kinh nghiệm, nâng cao chất lượng kiểm sát giải quyết các vụ án hành chính./.

Nơi nhận:

- Đ/c Lê Hữu Thê, PVT VKSNDTC (để biết);
- Vụ 10, VC2, VC3, VP VKSNDTC;
- VKSND 28 tỉnh, thành phố trong khu vực;
- Đ/c Viện trưởng VC1 (để b/c);
- Lưu: HSKS, VP, V3.

